

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 30/2006 vp

Valtioneuvoston selvitys ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen siirtojen valvonnasta ja tarkkailusta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 4 päivänä lokakuuta 2006 lähettänyt jatkokirjelmän 2. KTM 26.9.2006 asiassa E 1/2005 vp ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen siirtojen valvonnasta ja tarkkailusta talousvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Kim Fyhr ja teollisuusneuvos Riku Huttunen, kauppa- ja teollisuusministeriö
- ylitarkastaja Jaakko Tikkinen, Säteilyturvakeskus STUK.

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lausunnot 10.3.2005 TaVL 5/2005 vp ja 8.3.2006 TaVL 5/2006 vp.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Direktiiviehdotuksessa määritellään sekä yhteisön jäsenvaltioiden välillä että kolmansien maiden ja jäsenvaltioiden välillä tehtävien radioaktiivisten jätteiden ja käytetyn ydinpolttoaineen siirtojen valvonnan sisältö, menettelyt ja vastuunjako.

Direktiivillä korvattaisiin voimassa oleva neuvoston direktiivi 92/3/Euratom. Tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa nykyisiä menettelysääntöjä sekä varmistaa sääntelyn yhdenmukaisuus muiden yhteisön säännösten ja yhteisöä sitovien kansainvälisten määräysten kanssa.

Keskeiset nykysääntelyn muutosehdotukset kohdistuvat lupamenettelyyn sekä sääntelyn katteen laajentamiseen koskemaan myös jälleenkäsittelyyn menevää käytettyä ydinpolttoainetta.

Valtioneuvoston kanta

Suomen selkeä prioriteetti on ollut direktiiviä koskevissa neuvotteluissa varmistaa, että direktiivin nojalla loppusijoitusta ja/tai pitkäaikaisvarastointia varten tehtävien radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen siirtojen tulee perustua ainoastaan jäsenvaltioiden vapaaehtoisuuteen. Valtioneuvosto katsoo, että puheenjohtajavaltion teksti vastaa tätä Suomen kansallista

linjausta ulkomaisten ydinjätteiden tuonnin osalta.

Direktiivi, siinä muodossa kuin se puheenjohtajavaltion tekstissä on esitetty, ei velvoita Suomea muuttamaan ydinenergialakia yleisemmin eikä siihen sisältyvää 6 b §:ää. Direktiiviluonnoksen määräykset eivät estä Suomen mahdolli-

suutta kieltää ydinjätteiden tuonti alueelleen kansalliseen lainsäädäntöön vedoten. Tämän asian tilan varmistamisessa keskeisiä tekstin kohtia ovat 9 artiklan määräykset sekä 7. ja 9. johdantolauseen periaatteet yhdessä.

Valtioneuvosto katsoo, että direktiiviehdotus on Suomen hyväksyttävissä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta on aiemmassa asiasta antamassaan lausunnossa (TaVL 5/2006 vp) pitänyt ehdotuksen hyväksymisen ehdottomana edellytyksenä sitä, että Suomen oikeus kieltää ydinjätteiden tuonti alueellemme säilyy kaikilta osin kansallisessa päätösvallassamme. Samoin valiokunta kiinnitti huomiota mahdollisuuteen edelleen soveltaa tiettyjä kansalliseen erityislainsäädäntöömme liittyviä luvitusmenettelyjä, jotka koskevat ydinmateriaalin kuljetuksia.

Valtioneuvostolta saadun selvityksen ja asiantuntijakuulemisen perusteella talousvaliokunta katsoo, että esillä oleva puheenjohtajamaan kompromissiesitys (neuvoston asiakirja 11799/1/06) ottaa huomioon valiokunnan asetta-

mat edellytykset. Ehdotuksen 9 artiklan 3 kohdassa säädetään, että jäsenmaalla on aina mahdollisuus vedota kieltopäätöksessään kansalliseen lainsäädäntöönsä. Saman direktiivinkohdan nojalla jäsenmaa voi myös asettaa toimituksille ehtoja, mikäli niitä sovelletaan tasapuolisesti kaikkiin vastaaviin toimituksiin.

Edellä olevan perusteella talousvaliokunta katsoo, että direktiiviehdotus voidaan hyväksyä.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd
vpj. Jari Leppä /kesk
jäs. Sari Essayah /kd
Esko Kiviranta /kesk
Martti Korhonen /vas
Marjaana Koskinen /sd
Seppo Lahtela /kesk

Jere Lahti /kok
Klaus Pentti /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Martin Saarikangas /kok
Sari Sarkomaa /kok
Juhani Sjöblom /kok
Oras Tynkkynen /vihr.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.